

Державна податкова служба Україна, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі - Кодекс) розглянула звернення щодо повідомлення контролюючого органу фізичною особою - резидентом про належність до засновників підприємств - юридичних осіб іноземних держав і в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням норм Кодексу, які набувають чинності з 01.01.2022 р.

Відповідно до п. 14 розділу I [Закону України від 16.01.2020 р. N 466-IX "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві"](#) розділ I Кодексу буде доповнено ст. 39-2 щодо запровадження контролю стосовно контрольованих іноземних компаній.

Разом з тим, згідно з [Законом України від 17.12.2020 р. N 1117-IX "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування"](#) зазначена норма набуває чинності з 01.01.2022 року.

Так, відповідно до пп. 39-2.5.1 п. 39.2 ст. [39-2 Кодексу](#) для цілей податкового контролю за оподаткуванням прибутку контрольованої іноземної компанії звітним (податковим) періодом є календарний рік або інший звітний період контрольованої іноземної компанії, що закінчується протягом календарного року.

Згідно з пп. 39-2.5.2 п. 39-2 ст. [39-2 Кодексу](#) контролюючі особи зобов'язані подавати звіт про контрольовані іноземні компанії до контролюючого органу одночасно з поданням річної декларації про майновий стан і доходи або податкової декларації з податку на прибуток підприємств за відповідний календарний рік засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та кваліфікованого електронного підпису.

До звіту про контрольовані іноземні компанії в обов'язковому порядку додаються завірені належним чином копії фінансової звітності контрольованої іноземної компанії, що підтверджують розмір прибутку контрольованої іноземної компанії за звітний (податковий) рік. Якщо граничні строки підготовки фінансової звітності у відповідній іноземній юрисдикції спливають пізніше граничних строків подання річної декларації про майновий стан і доходи або податкової декларації з податку на прибуток підприємств, такі копії фінансової звітності контрольованої іноземної компанії подаються разом із річною декларацією про майновий стан і доходи або податковою декларацією з податку на прибуток підприємств за наступний звітний (податковий) період.

При цьому відповідно до пп. 39-2.5.3 п. 39-2 ст. [39-2 Кодексу](#) у звіті про контрольовані іноземні компанії зазначаються:

- а) найменування контрольованої іноземної компанії, її адреса, організаційно-правова форма, номери податкової реєстрації (за наявності), номери державної реєстрації;
- б) розмір частки, якою володіє контролююча особа в контрольованій іноземній компанії;
- в) структура володіння часткою в контрольованій іноземній компанії у разі опосередкованого володіння такою часткою;
- г) інформація про розмір доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг) контрольованої іноземної компанії, прибутку від операційної діяльності та прибутку до оподаткування відповідно до даних фінансової звітності;
- г) розрахунок скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії відповідно до вимог цієї статті, розміру такого прибутку, що включається до складу загального оподаткованого доходу контролюючої особи;
- д) інформація про підстави звільнення від оподаткування прибутку контрольованої іноземної компанії відповідно до положень цієї статті;
- е) суми дивідендів, отриманих контрольованою іноземною компанією безпосередньо або опосередковано через ланцюг підконтрольних юридичних осіб від українських юридичних осіб;
- е) суми прибутку контрольованої іноземної компанії, що були фактично виплачені на користь контролюючої особи;
- ж) перелік операцій контрольованої іноземної компанії із нерезидентами - пов'язаними особами, нерезидентами, що зареєстровані у державах (на територіях), що включені до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до пп. 39.2.1.2 пп. 39.2.1 п. 39.2 ст. [39 Кодексу](#), а також з нерезидентами, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до пп."г" пп. 39.2.1.1 пп. 39.2.1 п. 39.2 ст. [39 Кодексу](#);
- з) кількість працівників контрольованої іноземної компанії станом на кінець звітного (податкового) року;
- и) інформація про суму прибутку контрольованої іноземної компанії, отриманого від постійного представництва в Україні.

Зауважуємо, що згідно з пп. 39-2.5.6 п. 39-2 ст. [39-2 Кодексу](#) форма звіту про контрольовані іноземні компанії, скорочена форма звіту про контрольовані іноземні компанії та порядок їх заповнення і подання встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Крім того, пп. 39-2.1.2 п. 39-2 ст. [39-2 Кодексу](#) передбачено, що з урахуванням положень ст. 39-2 Кодексу контролюючою особою є фізична особа або юридична особа - резиденти України, що є прямими або опосередкованими власниками (контролерами) контрольованої іноземної компанії.

Зокрема, іноземна компанія визнається контрольованою іноземною компанією, якщо фізична особа - резидент України або юридична особа - резидент України (далі - контролююча особа) окремо або разом з іншими резидентами України - пов'язаними особами здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

При цьому відповідно до пп. 39-2.1.6 п. 39-2 ст. [39-2 Кодексу](#) особа вважається такою, що здійснює фактичний контроль над юридичною особою, у разі, якщо така особа має можливість здійснювати суттєвий або вирішальний вплив на рішення такої юридичної особи щодо укладення угод, розпорядження активами та прибутком, припинення діяльності незалежно від юридичного оформлення такого впливу. Для цілей цієї статті фактичний контроль встановлюється на підставі, зокрема, але не виключно, хоча б однієї з перелічених у цьому підпункті обставин.

Згідно з пп. 39-2.5.5 п. 39-2 ст. 39-2 фізична особа - резидент України або юридична особа - резидент України зобов'язана повідомляти контролюючий орган про:

кожне безпосереднє або опосередковане набуття частки в іноземній юридичній особі або початок здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до визнання такої фізичної (юридичної) особи контролюючою особою відповідно до вимог цієї статті;

заснування, створення або набуття майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи;

кожне відчуження частки в іноземній юридичній особі або припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до втрати визнання такої фізичної (юридичної) особи контролюючою особою відповідно до вимог цієї статті;

ліквідацію або відчуження майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи.

Повідомлення надсилається до контролюючого органу протягом 60 днів з дня такого набуття (початку здійснення фактичного контролю).

Форма і порядок надсилання такого повідомлення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Таким чином, у разі набрання чинності змін до Кодексу, якщо фізична особа - резидент є одним із засновників юридичної особи - нерезидента, то така особа повинна повідомити контролюючий орган протягом 60 днів про набуття частки в іноземній юридичній особі.

Згідно з п. 52.2 ст. [52 Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

